

Standardvilkår for tilskudd fra Helsedirektoratet

Standardvilkårene er gyldige fra 08.11.2023

Endre språk? [Standardvilkår for tilskot \(nynorsk\)](#)

Generelle vilkår

Helsedirektoratets tilskuddsmidler skal brukes i tråd med gjeldende lover og regler, og etter forutsetningene gitt i regelverket for tilskuddsordningen og i tilskuddsbrevet. Dette innebærer også krav til at det utøves god forvaltningsskikk, habilitet og etisk adferd i gjennomføringen av tilskuddsaktiviteten.

Tilskuddet skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forventede resultater. Innvilgede tilskuddsmidler kan ikke omdisponeres til andre formål enn det tilskuddet er innvilget til uten skriftlig godkjenning fra Helsedirektoratet. Tilskuddet kan bortfalle helt eller delvis dersom tilskuddsmottakeren endrer planene eller forutsetningene som tilskuddet er innvilget på grunnlag av. Tilskuddsmidlene skal primært brukes til aktiviteter som er lokalisert og foregår i Norge.

Tilskuddsmottakeren har ikke anledning til å benytte offentlige midler til å finansiere en aktivitet som allerede er fullfinansiert av offentlige tilskuddsmidler.

Tildeling av tilskudd forutsetter bevilgning gitt av Stortinget. Dersom vilkårene for bevilgningen endres, vil tilskuddsordningens regelverk også endres.

Nulltoleranse for mislighold av tilskudd

Helsedirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd. Dette gjelder også for tilskudd hvor tilskuddsforvaltningen er delegert til andre aktører, for eksempel statsforvalteren.

Helsedirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak hvis det kommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at en mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottakeren ikke bruker tilskuddet i samsvar med de fastsatte betingelsene.

Helsedirektoratet kan kreve tilskuddet tilbakebetalt hvis mislighold blir dokumentert, for eksempel hvis mottakeren ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger. Mislighold av tilskuddsmidler kan få rettslige konsekvenser.

Dersom tidligere innvilget tilskudd ikke er brukt i samsvar med de fastsatte betingelsene, kan Helsedirektoratet avslå søknad om videre tilskudd.

Lønnsmidler og reisekostnader

Lønnsmidler som i hovedsak finansieres av tilskudd, bør ikke overstige det som er rimelig i forhold til statlige lønninger. Reisekostnader må ikke overstige satsene i Statens reiseregulativ. Det vises her til [Statens personalhåndbok \(lovdata.no\)](#).

Utstyr og investeringer

Tilskuddet skal ikke dekke utstyr eller investeringer av varig karakter dersom det ikke er åpnet for dette i tilskuddsbrevet eller regelverket for tilskuddsordningen. Det kan imidlertid dekke nødvendige driftskostnader eller en andel av driftskostnader der dette er i tråd med vedtaket.

I tilfeller der utstyr og investeringer dekkes, regnes dette som statens eiendom. Ved salg kan derfor Helsedirektoratet kreve at tilskuddsmottakeren betaler restverdien tilbake.

Krav til behandling av personopplysninger

Ved behandling av personopplysninger må tilskuddsmottakeren følge kravene i GDPR og personopplysningsloven.

Offentlige anskaffelser

Virksomheter som foretar anskaffelser med Helsedirektoratets tilskuddsmidler, må etterleve lov om offentlige anskaffelser og forskrift om offentlige anskaffelser. Virksomheten er pliktig til å undersøke om de er omfattet av ovennevnte. Tilskuddsmottakere er også omfattet av reglene når de kan regnes som offentligrettslige organer. Det vises her til [forskrift om offentlige anskaffelser § 1-2 \(lovdata.no\)](#).

Etterlevelse av statsstøtteregelverket

Norge er gjennom EØS-avtalen bundet av regelverket om offentlig støtte, også kjent som statsstøtteregelverket. Mottakeren er selv ansvarlig for å sørge for at tilskuddet ikke direkte eller indirekte blir benyttet til økonomisk aktivitet som kan vri konkurransen eller bygge opp egenkapital. Tiltaket anses å være en økonomisk aktivitet der det offentlige deltar i et marked og tilbyr varer og tjenester i konkurranse med private og andre offentlige aktører.

Tilskuddsmottakere som driver økonomisk aktivitet, må treffe tiltak for å unngå ulovlig kryssubsidiering. Disse tiltakene skal sikre at den aktiviteten som er finansiert av tilskudd holdes atskilt fra den økonomiske aktiviteten. Dette kan sikres gjennom atskilte regnskaper og fordelingsnøkler for fordeling av indirekte kostnader mellom aktivitetene. Det vises blant annet til [EØS-avtalens artikkel 61 \(lovdata.no\)](#) og [konkurranselovens § 11 c](#).

Rapportering

Tilskuddsmottakeren er forpliktet til å rapportere om bruken av midlene til Helsedirektoratet, herunder om bruken er i henhold til kravene i tilskuddsbrevet. Videre skal tilskuddsmottakeren rapportere om måloppnåelse og økonomi/regnskap på en måte som gjør at Helsedirektoratet kan kontrollere at pengene er brukt til formålet, slik det er beskrevet i tilskuddsregelverket, tilskuddssøknaden og tilskuddsbrevet.

Tilskuddet fra Helsedirektoratet skal brukes til å dekke det reelle finansieringsbehovet for å gjennomføre aktiviteten. Regnskapet skal inkludere alle inntekter som er relatert til den aktiviteten som er finansiert av tilskuddet. Inntekter kan være sykelønnsrefusjoner, deltakeravgifter, kiosksalg, sponsormidler med mer. Det forutsettes at eventuelle priser på varer og tjenester begrenses til et nivå som gjør at tilleggsinntektene ikke blir å anse som økonomisk aktivitet, jf. statsstøttereglene.

Transaksjoner mellom nærstående parter skal gjøres spesielt rede for.

Momskompensasjon til frivillige organisasjoner

Eventuelle tilskudd fra momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner skal holdes utenom regnskapet som innrapporteres for aktiviteten. Alternativt skal momskompensasjonen merkes tydelig, slik at et eventuelt overskudd som skyldes momskompensasjon ikke trekkes fra fremtidige tilskudd eller kreves tilbakebetalt.

Ubrukt tilskudd

1. Overføring av tilskuddsmidler til neste år

Hvis det på slutten av året gjenstår ubrukte tilskuddsmidler og aktiviteten ikke er fullført, kan tilskuddsmottakeren søke om å få overført tilskuddet videre til neste år. Dette er kun mulig ett år. Dersom mottakeren kun skal søke om overføring av de ubrukte midlene kreves en kortfattet søknad per e-post.

Dersom tilskuddsmottakeren i tillegg til å søke om overføring av de ubrukte midlene, ønsker å søke om ytterligere midler det påfølgende året, skal de ubrukte midlene tas med i den nye søknaden som sendes inn. Søknaden må inneholde informasjon om både ubrukt tilskudd og nytt tilskudd.

2. Tilbakebetaling

Tilskuddsmidler som ikke er benyttet skal oppgis i tilskuddsmottakerens rapportering. Ubrukte tilskuddsmidler som ikke søkes overført til neste år, må tilbakebetales til Helsedirektoratet.

Har mottakeren fått tilskudd fra flere enn Helsedirektoratet til samme aktivitet, vil andelen av de ubrukte midlene som tilsvarer Helsedirektoratets andel av det samlede tilskuddet, bli krevd tilbake. Helsedirektoratet vil utstede en faktura på beløpet som skal tilbakebetales etter at rapporteringen er behandlet.

Dokumentinnsyn

Tilskuddsmottaker har rett på innsyn i sakens dokumenter, jf. [forvaltningsloven §§ 18 og 19 \(lovdata.no\)](#).

Tilsyn eller kontroller

Rapporter/resultat fra relevante offentlige tilsyn eller kontroller skal sendes inn fortløpende til Helsedirektoratet.

Kontroll av tilskuddsmottakere

Helsedirektoratet kan føre kontroll med at tilskuddet brukes etter forutsetningene i regelverket og tilskuddsbrevet. Opplysninger som legges til grunn for innvilgelsen og den etterfølgende rapporteringen skal være riktige. Det vises til [bevilgningsreglementet § 10. 2. ledd \(lovdata.no\)](#).

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller, jmfør [reglement for økonomistyring i staten § 15 \(lovdata.no\)](#). Direktoratet kan også gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen. Videre har Riksrevisjonen adgang til å kontrollere om tilskudd brukes etter forutsetningene, jf. [lov om Riksrevisjonen § 12 \(lovdata.no\)](#).

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Oppbevaring av dokumentasjon

Helsedirektoratet krever at regnskapsdata og dokumentasjon av opplysninger som ligger til grunn for søknaden eller rapporteringen, skal oppbevares for kontroll i minimum 10 år etter at tilskuddet ble mottatt. Det vises her til [lov om nasjonale saksbehandlingsregler i saker om offentlig støtte \(støtteprosessloven\) § 8 \(lovdata.no\)](#).

Gi beskjed om endringer

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer, organisasjonsnummer eller tilsvarende er endret.

Først publisert: 06.07.2022 | Sist faglig oppdatert: 08.11.2023